

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Főszerkesztő: Benka Gyula. Főmunkatárs: Zlinszky István.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla. Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula	KIADÓHIVATAL: Beliczay-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér
---	---	---	---

Közbiztonságunk.

Még a múlt év őszén történt, hogy a községi és megyei képviseletek megalkották végre azt a kedélyes állapotot, ami Szarvason uralkodott, hol már csak azt nem loptak el a tolvaj uraságok, amit nem akartak — és ki mondták, hogy ezen segíteni kell, meg kell akadályozni azt, hogy Szarvas a Tolvajok Eldorádója melléknevet kapja. Összeültek a bizottságok, tanakodtak, vitatkoztak, végre kimondták, hogy legokosabb lesz megszüntetni a községi rendőrséget és csendőrséget kérni a közbiztonsági szolgálatra.

A képviselőtestület felküldte a kérvényt, a közigazgatási bizottság pártolta s így jutott az fel az ügyeknek közismert nagy temetőjébe a belügyminiszteriumba, hol azóta annyi ezer meg ezer társával várja az utolsó ítélet harsonáját, a mely feltámasztja a halottakat sirjaikból. Ez a harsona, az a miniszteri döntés azonban egyre késik, elmúltak hónapok, elmúlt egy félesztendő, nemsokára elmúlik az esztendő is, de még mindig nincs semmi határozat.

Közben azonban a tolvaj urak kényelmesen dolgoznak tovább. Egymásután két üzletet törtek fel a község kellős közepén, a Kossuth-téren, az ismeretlen tettesek lopásai egyre-másra jönnek. Szóval nincs a betörőkben annyi illetudás, hogy bevárnák ők is a Magyméltóságú Belügyminiszter Ur döntését, hanem azt mondják, hogy ha már a községi képviselőtestület, főszolgabíró, közigazgatási bizottság is azt mondja, hogy a mostani rendőrség nem lehet arra képes, hogy a bűncselekmények megakadályozása és a tettesek körül kellő eredményt

érjen el, hát egész nyugodtan lehet dolgozni nem kell semmitől félni. És dolgoznak nyugodtan.

Hát ezen az állapotokon igazán nevezhetnénk, — ha nem volna olyan szomorú a dolog. Az már minden vitán felül álló tény, hogy a közbiztonság hiányaiért a rendőrség tagjait okolni nem lehet, mert azok megtesznek mindent, amit megtehetnek, de mai kis létszámukkal semmit sem tehetnek. A terv, hogy csendőrök jöjjenek a rendőrség helyébe, igazán helyes volt, azonban nem lehet azzal végtelenig várni. A mai állapotot már a múlt év őszén tarthatatlannak minősítette minden illetékes faktor, hát az azóta még inkább tarthatatlanná vált. Így nyáron természetesen kevésbé lehet ezt érezni de előre gondolhatjuk, hogy ősszel fokozottabb mértékben fognak a tavalyi esetek megisméltódni.

Ezt pedig meg kell előzni mihamarább. Már most gondoskodni kell, hogy az őszi és téli beálltával, amikor a bűncselekmények száma mindig emelkedik, teljesen beállított közbiztonsági szervezet működjen. Már most ideje, hogy a képviselőtestület sürgesse meg a belügyminiszteriumban kérelme elintézését. Ujabb felirattal kell fordulni a belügyminiszterhez s kifejezni azon veszedelmét, amely a halasztás következménye lehet.

Ha pedig a belügyminiszteriumban a kérelem nem nyerne kedvező elintézését, úgy minden késedelem nélkül szaporítani kell a községi rendőrség mai létszámát. Hiszen ma jóformán minden rendőrré 2000 ember jut,

lehetetlen tehát, hogy ily kis létszám mellett eredményt érjenek el.

Ki kell mondani, hogy a községi rendőrségnek tagjai a közbiztonsági szolgálatról egyáltalán nem vonhatók el. Ma a kézbesítések és hasonló dolgok a kis számú rendőrségnek egy nagy részét elfoglalják és elvonják hivatásától.

Végül még egy dolog volna ajánlatos, amely a közbiztonságot, habár közvetve, emelhetné. A mai állapot egyik nagy hibája, hogy a rendőrségnél semmiféle előléptetésre nincs remény, így természetesen a rendőrök nem is végzik dolgaikat oly ambícióval, amely a nyomozás eredményességét elősegítené.

Ezért célszerű lenne, ha a rendőrségi személyzet részére személyi, illetve korpótlék szavaztatnék meg, melyben az érdemesebb és hosszabb szolgálati időt kimutató rendőrök részesítenének.

A helyes kormányzás titka az előre látás. Ezt ajánljuk előljáróink figyelmébe, hogy már most gondoskodjanak, nehogy az ősszel, illetve télen a tavalyi állapotok megisméltódjenek. Amint értesülünk, most folyik a jövő költségvetés összeállításának, azért aktuális most felszólalásunk.

A költségvetési javaslat keretében most felvehető az intézkedések, melyek megtételét a legekletársabb közérdek: mindnyájunk személy és vagyonbiztonsága követeli

ISKOLAKÖNYVEK

SÁMUEL ADOLF

könyv- és papirkereskedésében

a legjobb állapotban és legolcsóbb áron kapható

———— SZARVASON. ————

Háziipari szövészet Szarvason.

Az a mozgalom, a melyet mindenfelől a házi ipar előmozdítása céljából folyamatba tettek, lassan lassan a néppel is megérteti a házi ipari munkásság jövedelmező és hasznos voltát is lassan lassan megszűnik az a közöny, melylyel maga a nép, a melynek érdekét óhajtották előmozdítani, minden intézkedést fogadott. A háziipari ágak közül, Szarvason kis mértékben már régebben folyik a vászon szövés, de kellő közvetítés hiányában, a készített árukat soha sem tudták megfelelően értékesíteni.

Ezen hiány érzetében Szarvas község előljárósága vállalkozott a múlt év folyamán arra, hogy az értékesítés körül segítségére lesz a szövészet felkalkulálóknak. Érintkezésbe lépett az előljáróság a mezőberényi Első békésmegyei kamuka vászon szövődével és sikerült is azzal megállapodásra jutni, mely szerint a nevezett szövőde rendelkezésére bocsátja a szükséges fonalat a munkára vállalkozóknak és átveszi a kész anyagot.

Most fejezték be a munkát a szövészet felkalkulálóik, a melynek eredménye, hogy március óta a szövőde által küldött 4800 matring fonalat dolgoztak fel a szarvasi asszonyok, melyből 129 vég vászont készítettek. Munkadíj fejében 774 koronát fizetett ki a mezőberényi szövőde. Azonkívül minden asszonynak, ki legalább 10 véget dolgozik fel, külön jutalomban is részesítenek.

Ezekből látható, hogy ilyen kicsiny, alig számba vett munkásság is milyen szép jövedelmet hajt. Elismeréssel kell adóznunk Szarvas község előljárósága iránt, a mely teljes önzetlenséggel és gondossággal tette meg a szükséges közvetítést. Ezen hó folyamán megkezdik az új munkát, a mikor is a mezőberényi szövőde külön helyiséget óhajt bérelni Szarvason, hogy megkönnyítse a munkára vállalkozók dolgát. Remélhető, hogy a kezdet nehézségein tulesve mindig többen fognak vállalkozni a szövészetre, melylyel a családok tagjai szabad idejükben szép jövedelmet szerezhetnek.

Műkedvelői előadás.

A szarvasi iparos ifjak önképzőköre után pár héttel a szervezett iparosok léptek a színpadra és mutatták be műkedvelői tehetségüket. Vasárnap folyt le az előadás. A Fekete gyémántok színre hozatalával. A mit pár héttel ezelőtt az iparos ifjak előadása alkalmával elmondottunk akár szóról szóra ismételhettünk. Ugy a szereplőkről, mint az előadott darabról. A Fekete gyémántok sem az a színmű, amely műkedvelők kezébe való. Műkedvelőnek csak olyan darabot szabad előadnia, amely sikerét elősegíti, amely még gyengébb alakítással is — mert hiszen erős alakítást várni nem lehet nem is szabad — hatást ér el.

A fekete gyémántok Jókai Mór

azonos című regényének kivonata. A darab hőse, ki az egész dráma központjában áll, Berend Iván, igazi Jókai alak, földöntúli tulajdonságokkal, mindenben a tökély mintaképe. Ezen alakot a színpadon a szerző lelki küzdelmeinek bemutatásával, mely számos monológok, dagályos pathetikus jelenetek közben folyik, lejellemzi. A műkedvelőkben mindig nagy hajlam van a természetellenes szavalásra, a túlzott pathosra. Most ha ilyen alakot kell bemutatni, amelyben édes kevés természetesség, de egész rakás pathos van amugy is meglevő hajlam meg erősebben jut érvényesülésre és kapunk a színpadon szavaló bábót, de nem látunk benne életet, már pedig a helyes alakítás célja az élet bemutatása.

Zrinyi Mihály nem oka tehát annak a hiánynak, amit játékában Berend Iván alakítása közben láttunk, ő megtette a magáét, elment addig a határig a meunyre csak műkedvelő elmehet és szereplésével csak dicséret érdemelhet annál inkább, mert szerepe igen nehéz, a műkedvelői erejét túlhaladó volt. Dirmák Éva szerepét nagyon szépen adta elő Lestyán Juczika. A kisebb szerepek kreálói hasonló fokban érdemelték meg a tetszést és tapsot. Így Balázs Annuska, Csasztyan Mariska, Töröcsik Pál, Mérei Oszkár és Rosenthal Aladár (Mért nem Ármin, Szedő.) azok, kik az est sikerének megszerzésében az oroszán részt végeztek szívesen elismerve a többi szereplők sikerét is.

Szafrán Péter szerepét a régi

TÁRCA.

Reflexió.

Irtá: ZALAY MASA.

Jöttek többen . . . Az egyiknek keze Nyiló, piros rózsákkal volt tele
Ez ő! — gondoltam szivremegve
És elmentem volna vele . . .
De jött a másik . . . egy lantpongett
Az ajkán mézédés dalok
A szivem tétován megdobbant
Arcom hiborszínbe lobbant
Talán ez ő? . . . Talán ez ő? . . .
És vágyakozva úgy éreztem
Ha el nem megyek, meghalok!

Kezem kinyujtva már követtem
Szerettem-e, vagy nem szerettem?
Maj sem tudom!
S a hosszú uton
Amelyre elindulánk ketten
Találkoztunk a harmadikkal
A heroszszal, az igazival
Ki véstől, bajtól, szörnyhaláltól
Meg nem retten.

Kezében kard, szemében szikra
És harcészen kiállt a sikra

Sarkantyú pengét, kard-él csattant
A lant fölsirt . . . és szertepattant . . .

A korhely.

— Rajz. —

Nagyobb úri társaság ment el mellett
s mivel hallási képességünk bámulatosan
élesedik, ha rólunk beszélnek, ő is tisztán
értette, amint a társaság egyik leánytagja
halkan megjegyezte: „Nini a korhely!”

. . . Ő a korhely, a megvetett tivor-
nyahós? Szerette volna mindkét kezével el-
takarni égő arcát, hogy erkölcsi érzületének
háborgását eltakarja a kutató emberi szemek
előtt . . . Csak sohase lenne nappal!

Hiszen az éj sötét homályával úgy
megvédi, úgy meg oltalmazza, mintha szerető
édesanyja lenne, ki gyöngéd karjait tárja
bántalmazott gyermeke fölé . . .

Meg aztán éjjel az emberek sem olyan
kritikusok, olyan álszenteskedő erkölcsbírók,
mint fényes nappal. Ha nehéz bánatát feledni
csapszékbe tér, ott már nem zavarják, nem
bosszantják azok a kiállhatatlan gunyos és
szánakozó tekintetek, mik fényes nappal
olyan visszatámasztóan merednek rá . . .
De hát mit is csináljon, ha egyszer nem bír
fájdalmával. Mit tegyen, ha az a kép min-

dig ott lebeg lelke előtt s ébren és álmá-
ban csak szívet tépi, marcangolja kegyet-
lenül! . . .

Az a leghatalmasabb érzés teljesen le-
igázta. Nincs akarateréje, nincsen bátorsága
nincsen semmije ezen az üres világon! . . .

Olyan ő, mint a tehetetlenül vergődő,
halálra sebzett madár a vérengző sas kar-
mai között.

Százsorta jobban szereti az italt, mint
az embereket. Amaz pár órára legalább
visszaadja az elveszett üdv esalfa ragyogá-
sát, ezek ellenben szivtelenül ütnek lelkén
újabb sebet.

Hiszen ő korántsem akar lázongani az
erkölcsi világrend ellen, de azok a törvé-
nyek, úgy találja, nem nyujtanak elég vé-
delmet a szenvedő szív számára, A jó isten-
nel sem akar perbe szállani. Az ur mindent
jól teremtett, de az szent igaz, hogy az os-
toba ember az, a ki kontárkodással, komisz-
ságával elrontja, elcsufítja a mindenség leg-
tökéletesebb alkotásait is.

Zenélnek. Eh! gondolja magában, cél-
talan bölcselkedések helyett meg feledni,
meg keresni a lelket andalító, az érzéket
zsibbasztó gyilkos mámort. És amint abba
a kivilágított terembe ér, hol a léhaság ka-
cag a szürke nappali ember üzleti józanság
felett, szinte könnyebbnek, vidámabbnak érzi

műkedvelői gárda egyik tagja, Gyurik Pál adta, ki egyszersmind az előadás rendezője és betanítója volt. Szereplése teljes sikerű volt, hivatásos színész mértékének is egészen megfelelő. A rendezésben pedig különös dicsőreget érdemel, mert az egész előadás lefolyásának gördülékeny simasága és gyorsasága semmi kívánni valót nem hagyott hátra. Minden esetre nagy segítségére volt az, hogy a két hét múlva érkező szünet alatt diszletmesterei végezték a diszlethezést, a mi a műkedvelőknél szokásos nagy szüneteket megrövidítette, de maga az előadás is minden részében dicsőretére vált a tanító mesterének.

Az előadást a szereplők közvacsorája és a mint illik, reggelig tartó táncz követte.

Referens.

UJDONSAGOK

— **Halálozás.** Schiff Adolf, ki a szarvasi izr. népiskolának mintegy 30 éven át volt tanítója, Zsolnán augusztus 1-én 83 éves korában meghalt. Halála Szarvason, hol évtizedes működése mindenfelől tiszteletet és szeretetet szerzett a kitünő tanítónak, ki nyugalomba vonulása óta elköltözött tőlünk és gyermekei körében élt, igaz és általános részvétet keltett. Egész serege azoknak, kik ma Szarvas társadalmában kiváló pozíciót foglalnak el, emlékeznek rá, mint egykori jó tanítójukra. A szarvasi izr. iskolaszék dr. Déri

Henrik járásorvos elnöklete alatt rendkívüli ülésében jegyzőkönyvbe iktatta az elhunyt érdemeit és részvétéről kivonatban értesítette a gyászoló családot. Az elhunyt tanító temetésén a szarvasi izr. hitközség képviselőiben dr. Glasner Adolf és Silberstein Fülöp vettek részt.

— **Tűzoltók biztosítása.** Mult számban említettük, hogy egyik helybeli tűzoltó egy tüzesetnél szerencsétlenül járt s ezzel kapcsolatban meggyeztünk, hogy elmulasztották a baleset elleni biztosítást. Mint illetékes helyről felvilágosítottak, a hirdás téves volt annyiban, hogy a tűzoltók baleset elleni biztosítása már megtörtént, így a szerencsétlenül járt tűzoltó a megfelelő biztosítási összeget meg fogja kapni. Szívesen igazoljuk tehát, hogy előjáróságunk megtette kötelességét és szívesen ismerjük el, hogy multkori hírlünk téves információn alapult.

— **Szerencsétlenség.** Gajdos György kisbirtokos homokot ástott földjén két napszámossal. Amint mélyebben ástak, a napszámok figyelmeztették a gazdát, hogy vigyázzon, a föld repedezni kezd s maguk gyorsan kiugrottak az árokból. Gajdos azonban tovább dolgozott, míg az összeomló föld maga alá temette. Mire elhántták fölé a ráomlott homokot, már megfult és csak holtestét szedhették ki.

— **Villamos világításunk.** Mezőtur villamos világítást rendez be és a villamosságot erősítvittel Szarvason is bevezetni óhajtja. Ez ügy megbeszélése végett dr. Speth Ernő mezőturi polgármester az áramot bevezető Siemens és Suckert gyár megbízottjával tegnap, szombaton Szarvasra jött át, hol az illetékes egyénekkel tárgyalásba bocsátkozott. Igazán üdvös volna, ha így Mezőtural társulva sikerülne a villamos világításhoz jutnunk, melynek egyedül Szarvas részére létesítése nagyon drága lenne. Orosházára is Hódmezővásárhelyről viszik át a villamos erőt és a világítás minden kifogás nélkül működik.

— **Megtagadott engedély.** A szarvasi szervezett munkások ma meg akarták ismételni A fekete gyémántok előadását de erre a helyhatósági engedélyt a járási főszolgabíró megtagadta azon indoklással, hogy az előadás a nemsokára megkezdődő színházi szezonnak ártana. — Hát bizony talán azért nem ment volna tönkre dr. Farkas Ferencz direktor, ha még ma előadják is a műkedvelők ismét azt a darabot! A kérelmezők különben az alispánhoz fordultak engedély megadásáért.

— **Husdrágaság.** Mult számunkban közöltük, hogy olcsóbb lett a hus. Mint egyik olvasónk figyelmeztett, a dolog még mindig nem jól áll, mert egyes husokat még mindig nagyon drágán árulják a mérsárosok és hentések. Így a disznóhusnak kilója 1 kor. 40 fillér, ami a mai olcsó disznóárak mellett tényleg horribilis összeg. Reméljük hogy dr. Wieland Sándor főszolgabíró, kinek érdeméül tudható be a többi husarak leszállítása, erre is kiterjeszti figyelmét és a mily gondossággal eddig eljár az ügyben, reméljük, itt is kedvező eredményt fog elérni.

— **Bajok az ártézi kut körül.** Az ártézi kutak kezdik nem jól viselni magukat: gyengén adják a vizet és zavarosan. Az előjáróság ezért Zsigmondy Béla budapesti mérnökhöz fordult, hogy tisztítsa ki a kutakat, de, az nem vállalkozott rá, mert mint közli emberei el vannak foglalva. Azt írja egyébként, hogy máshol is hasonló panaszok vannak és Karcagon úgy sikerült segíteni, hogy a csöveket a földben lejjebb tolták. Majd meglátjuk, hogy lehet-e Szarvason is segíteni a dolgon, mert így sehogy sincsen jól.

— **Hatóságaink figyelmébe.** A cséplés végeztével most vonultak haza a városba a magánjáró cséplőgépek. A gépek természetesen menet közben szórják a tűzszikrákat, épen azért igazán csodálatos könnyelműség, hogy a hét elején is abban az óriási szélviharban megengedték a hatóságok a gépek bevonulását, a mikor a szél által elreptetett tűzszikrától az idei nagy szárazságban egész városnegyedet felgyujthat. Az a rendőr, ki őrzi a gépet, nem sokat ér ennek megakadályozásában, azért ajánlatos volna kimondani, hogy csak akkor szabad a géptulajdonosoknak a magánjárókat haza hozatni, ha szélcsend van és nem veszélyezteti a felgyujtással a várost.

magát. Mosolyogva gyönyörködik a gyöngyöző, csillogó italban; szeretné megölelni, hiszen hívebb, jobb barátot alig találna nálánál. Azok a szilaj melódiák forrongásba hozzák vérét és szinte dacosan fordul ellene minden bunak. Bele is kurjongat a zenébe, hogy:

„Nagy a feje, busuljon a ló!“ . . .

A cigány pár percre elhallgat és mikor rövid szünet után ismét rikatja hegedűjét, a korhely már teljesen átadta magát az ital kábítóan édes mámorának. A fekete legény érti mesterességét. Vidám csárdás után hirtelen belekezd egy busongó, epedő dalba:

„Gyere velem akáclobos falumba!“

A mámoros embert mintha szíven ütötték volna. Rézeges örvöngéssel vágja a telt poharat a cigányok közé:

. . . „Nyomorult bitangok! Ez az ő nótája!“ . . . Lett nagy kavardás e váratlan kitérésre. A cigány ugyanis csak ugy szereti a teli poharat, ha nyujtják, nem pedig ha dobják. Dühvel esnek neki s mint holttrészeget lökik ki az ajtón az árokba. Ott virrad meg. Porosan, piszkosan alussza a rézegesek nehéz, mély álmát.

Arra megy az orvos és gondolja magában: „Ime az alkohol mértéktelen élvez-

zetének hatása.“ A pap is elmegy mellette s felsóhajt: „Ah istenem, az erkölcsök miféle súlyedése!“ Az ügyvéd is meglátja és egykedvűen mondja: „Teljes beszámíthatatlanság.“ Arra megy egy másik korhely s a nagyszerű hatást látva, bizalommal szól: „No ide bemelegyek, itt kitünő italt mérhetnek.“ És végre arra jön az egyszerű, jámbor rendőr is és ügyel-bajjal talpra állítja az ingadozót: „Reggel van már uram. Tessék hazafele tartani.“ Jóakarattal és tőle telhető gyöngédséggel támogatja a még mindig erősen mámoros embert s szinte részvétteljes bizalmassággal korholja újra, „Ej ej doktor ur, hát már megint az a csunya leány!?“

A részeg tompa, kábult agyában mint-ha az öntudat egy szikrája lobbanna fel e szavakra. Megáll, ránéz a jószívű rendőrré, buta együgyű és végtelen bosszus arccal s mintha visszaemlékezne valamire, sötétén dörmögi: „Az a csunya leány? Igen az volt megint.“ . . . És nem tudni miért, de úgy el kezd zokogni, hogy még a tagjai is reszketnek belé. . . .

K. Endre.

— **Szinészet.** Dr. Farkas Ferenc szintársulata a színügyi bizottság hozzájárulásával az eredeti tervtől eltérve egy nappal előbb, augusztus 23-án vasárnap kezdi meg Szarvason előadásait. Az előleges színházi jelentést már szét is küldötte az igazgató.

— **Uj egyesület.** A szarvasi kereskedelmi alkalmazottak is egyesülni akarnak, és egyület óhajtanak létesíteni, a mely az Országos kereskedelmi alkalmazottak együletének fiókja lesz. Az új egyesület alapszabályait a belügyminiszter némi pótlás végett visszaadta, melyet most terjesztettek fel ismét a miniszterhez.

— **Szabadságon.** Sárossy Gyula, a vármegye árvaszéki elnöke folyó hó elsejétől négy heti szabadságidőre ment. Szabadságideje alatt törvényszerű helyettese Szabó Emil árvaszéki ülnök helyettesíti.

— **Helyszini tárgyalás.** Szarvas község a Mezőturra vezető úton a csatornák és arkok felé áttervezeteket óhajt építtetni, minek folytán az érdekeltek és az ármentesítő társaság meghallgatása végett a helyszini tárgyalást augusztus 14-re tűzték ki. A tárgyalást Kiss László tb. vármegyei főjegyző fogja vezetni.

— **Vadászterület bérlete.** A kisszé-nási pusztá 1900 katasztrális hold vadászati jogát nagyszénás község házában augusztus 10-én adják bérlébe árverés útján a leg többet ígérőnek.

— **Segély.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a szarvasi Szabad Lyceum anyagi kiadásainak fedezésére 300 koronát engedélyezett, mely összegre, rendszeres előadások esetén, minden évben igényt tarthat a Lyceum. A hír annál örövendesebb, mert mint hallottuk, a Lyceum az elmúlt szezon folyamán sokat küzdött az anyagiakkal. Az említett segély kifejezője annak is, hogy a közművelődésnek ez a nagyjelentőségű intézménye nálunk olyan sikerrel indította meg működését, hogy magára vonta a felsőbb körök figyelmét is.

— **Virágzó ipar** fejlődött ki hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék vagyoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírnévnek örvendő Nagykikindai és Zombolyai Bohn-féle téglagyárakat értjük, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A Bohn-féle szab. átfedő cserépek, melyekből a cég évente 50 milliónál többet gyárt, közkedveltségnek örvendenek. A cég újabban Békéscsabán is hatalmas telepet létesít, mely számos munkáskéznek is keresetet fog adni.

Nyilatkozat.

A Szarvasi Hírlap ez évi május 31-én megjelent számában Hétről-Hétre rovarban a függetlenségi és 48-as párthoz tartozó szarvasi megyebizottsági tagok, kik a május 25-én tartott törvényhatósági bizottsági gyűlésen megjelentek, azzal gyanúsították meg, hogy „egyesek az alkotmányos költségek megtérítésére igényt formáltak”. Minthogy ezen gyanúsítás álválósága szembevethető, alulírottak azt, mint teljesen alaptalant és valótlan, határozottan visszautasítjuk s a cikkkirónak csak azt tanácsolhatjuk, hogy ha olyanokat akar keresni, a kik „alkotmányos költségeket” kaptak, azokat, mint azóta tudomásunkra jutott, saját fegyvertársai között megtalálhatja.

Szarvas, 1908. augusztus 2.

Balázs István	Kollár Lajos
Fehér József	Borgulya Márton
Plácskó István	Dr. Haviár Gyula
Zvarinyi János	ifj. Sonkoly Márton
Hajnal Béla	Melis Pál
Marsal Soma	Dr. Danes Szilárd
Cséke Gyula	Ridegh János
Schreiber Lipót	Veles György
Kovács János	Elefánt János
Dr. Reismann Adolf	Dr. Nagy Béla
Dankó Soma	Rozsik Mihály.

Egy zenéi újdonságról.

Művésziesen egyszerű kiállítású, perfect Röder-nyomású zenéi újdonság fekszik előttem. Tömörség kedvéért, de meg, mivel már ez magában véve mond valamit, itt adom a címlapját:

„Gróf Bolza Pálné sz. Gróf Vigyázó Jósá Öméltségének hódoló tisztelettel ajánlva. Suite. 1. Chanson triste. 2. Intermezzo (Sarabande). 3. Valse Caprice, pour le Piano composée par dr. Dezső Horváth. op. 2. Prix Cour. 4. — netto. Propriété de l'auteur o o o Rózsavölgyi & Cie, Budapest.”

Fiatál művésznünk nemcsak itthon és a fővárosban, de Berlinben s más előkelő művész-körökben is úgy játékaival, mint compositumaival már nem egy ízben feltűnést keltett, tehát neve mellett nem szabad egyszerűen elsiklanunk. Egyébként is oly kevés vérbeli zeneköltő talentumunk van, akik irnak, nem azért, mintha ezzel aranybányát vélnének, vagy óhajtanának nyitni maguknak, de mert valósággal leküzdhetetlen lelki szükség, forró rajongás minden aesthetikus, minden rithmikus, minden művészi iránt, üzi hajtja őket. Ezen kiválasztott keveseket üdvözlöm én lelkesedéssel városunk szimpatikus, nagyjövőjü ifju művészeiben, Dr. Horváth Dezsőben.

Suite-jének első lapján az ő Chanson triste-je ölik szemünkbe. Nem lehet mélyebb kedély, melyet ne ringatna végtelenül ábrándos szomorúságba ez a darab. Talán Leopardi fejez ki ennyit

a költészetben. Chopinszerű, hogy úgy mondjam: lehet-finom kifejezések, elbájoló és változatos dallam-szépség, diszkrétén fátyolozott, előkelően fordulatatos átmenetek. Mintha egy régi-régi, szomoru dallam csengene vissza hozzánk a multból, mit olyankor idézünk fel, mikor nemesen szomoruak akarunk lenni, hogy elfeledjük az élet hétköznapi szomorúságait. Pedig ez a darab új. Teljesen új; merészen eredeti.

Intermettájában (Alla Sarabande) még a teljesen laikust is meg fogja kapni, a zeneértőt pedig felvillanyozni, majd elbűvölni, az egészben frappánsan megnyilvánuló rithmikai érzék a szédítő technikai készség, a csillogó és bravuros kifejezések, a szinte egymásra zsufolt ötleteknek Rubinstein káprázatoságával és Moszkovszki Spanyol táncainak könnyedségével kidolgozott szingzagsága. Első rendü koncert-darab.

Némi kárörömmel ragadom meg az alkalmat, hogy az önkéntelen elragadtatás hatása alatti dicséretnek fejében valamit szemére is lobbanthassak Dr. Horváthnak. Nos tehát: bűn, tékozlás, megbocsáthatlan pazarlás volt egyet csinálni ennyi mesés eszme-gazdagságból. Ohó! Ebből legalább is három igen tartalmas internaszó lehetett volna. Valse Caprice a füzet befejező darabja. Címének megfelelőleg szeszélyesen váltja fel egyik fülbemászó melódia a másikat, hogy újra meg újra vissza térjen. Egy értékes gyémánt-kőhöz hasonlíthatnám, mit tulajdonosa egy iv-lámpa világában ezer és ezer, újra, meg újra felvillanó fény-játékban csillogzott meg. Itt bizonyára Strauss és Schubert voltak a mesterei, anélkül, hogy erős egyéniséggel ne tudta volna magát emancipálni az ő manapság még nagyobb mestereknél is föllelhető közhelyektől. Összhangjának, teremtő képzeletének klasszikus és új volta jellemzi itt is dr. Horváth zenéjét.

Befejezésül csak annyit kívánok városunk jeles ifju művészeinek, hogy diadalmasan, törhetlenül haladjon tovább az Olympus felé, kiindulva egy Chovannak, egy Szendinek a pátriájából.

Ezzel nemcsak magának, de nekünk is tartozik, kikben újabb fellépésével vérmes reményeket ébresztett.

Jutányos koszt.

Navi 18 frt-ért 3 tál étel sülttel, naponta friss vacsora kivitelre is adatik, szives pártfogást kér,

PESTI LAJOS
vendéglős.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	— " "	9 18 "	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Piaczi árak.

1908. aug. hó 7-én

	frt.	kr.
Ó Buza piros	11	00
Új Buza	10	80
Mercantil új buza	10	60
Sárgás buza	10	00
Árpa	6	80
Zab	7	00
Köles	5	00
Morzsoit tengeri	7	20
Luczerna mag	78	00
Hizott sertés		43

Felhívás.

Szarvas nagyközség előljárósága részéről alólirottak ezennel felhívják az iskola köteles gyermekek szülőit, hogy az 1902 szeptember hó 1-től 1894 szeptember hó 1-ig született, illetve a 6—14 év közötti iskola köteles gyermekeiket folyó évi szeptember hó 7—12 közötti napokon annál is inkább beirassák, miután ezen felhívás már intésül tekintetik, és a fenti határidő alatt be nem iratkozott gyermekek szülői a törvény értelmében a legszigorubbán fognak büntetetté.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ezentúl az iskolába való beiratásra külön figyelmeztetve vagy idézés által felhiva nem lesznek tehát azon körülmény hogy felhívást nem kaptak, a bírság kiróvásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1908. évi július hó 30.

Az előljáróság nevében:

JESZENSZKY, ROSZIK,
jegyző. bíró.

Harmati Jánosnak

piactéren, volt FERENCZY-féle üzlet-helyisége azonnal kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal. 2—3

Hirdetmény.

Közhirre teszi az előljáróság, hogy az ártézi gőz- és kádfürdőt, valamint uszodát házi kezelésbe átvette, s abban a mai naptól, vagyis 1908. évi július hó 26-iki napjától fogva kizárólag a gőzfürdőben ingyen fürdőket vezetett be.

Ingyen fürdők lesznek nők részére: kedden az egész napon át; férfiak részére szombaton délután és vasárnap délután.

A hétfői és csütörtöki napokon az üzemet szünetelteti.

Ingyen fürdőknél a fürdés ideje egy óránál hosszabb időre nem terjedhet, és egy alkalommal többen, mint a hány vetkező kabin van, nem fürdőzhetnek.

Kötelesek az ingyen fürdők a fürdő kezelőjének a fürdőruha (kötény, törülköző, lepedő) használatáért fejenként 10 fillért fizetni. A fürdő kezelőjének külön szolgálatai masszírozás 10 fillérrel, tyukszemvágás 10 fillérrel díjazandók.

A fizetés napokra a fürdődíjak egyszeri fürdésért az eddigi árakban fentartatik, bérletjegyek pedig a község pénztárában következő árakon válthatók: félfürdő 30 jegy 12 kor. gőzfürdő 10 jegy 7 kor. uszoda felnőtteknek 50 jegy 14 kor. gyermekeknek és tanulóknak 50 jegy 8 korona.

Fizetés napokon is a fürdő kezelőjének külön szolgálataiért tetszés szerint díjazás fizetendő, mely azonban a fenti minimális összegeknél kisebb nem lehet.

A fürdőrend a kivételekkel az eddigi marad.

Szarvas, 1908. évi július hó 24.

Jeszenszky, s. k. Kovács, s. k.
h. főjegyző. bíró.

2195—1908 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Szarvasi kir. járásbiróság, mint tkv. hatóság közhirre teszi, hogy dr. Salacz Aladár ügyvéd szarvasi lakos végrehajthatónak Noszvágyi István végrehajtást szenvedő elleni 380 kor. tökekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbiróság) területén levő Öcsöd község határában fekvő az öcsödi 975 sztkvben A + I szám alatt felvett 112 hrszámú 118 népsorszámú ház és 200 négyszögöl ingatlanak Noszvágyi István végrehajtást szenvedett nevén álló $\frac{1}{4}$ részére az árverést 800 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi november hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor** Öcsöd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1908. évi július hó 25-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbiró.

Finkelstein B. piactéri

régiség kereskedőnél 5—20 éves száraz házi szappan 5—20 kilogramos darabokban 80 fillérért kiloja eladó.

Goliát maláta sör.**Üzlet megnyitás**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helyben **Deák Ferenc-utca 87. sz. a.** (volt Elefánt Mihály-féle házban) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett fűszer csemege és vegyeskereskedést nyitottam, hol mindennemű cukorkát, bort, sört, továbbá mindennemű égetett szeszes italokat palackokban árusítok. — Főtörekvésem oda irányul, hogy az igen tisztelt közönség mindennemű igényeit kielégítsem.

Boros György, kereskedő.

Egy ügyes fiú tanulóul felvétetik.

Denatúrlát szesz eladás.

HIRDETMÉNY.

Békésszentandrásai takarékpénztár részvénytársaság

heti 1 korona befizetés s csekély pótdíj ellenében 1000, azaz Egyezer koronát biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti ember, aki az intézetnek ujonnan szervezett takarékbiztosítási osztályába előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép. — A befizetések segélyegyleti mintára hetenként teljesítendő, az intézet által takarékbetétként kezeltetnek s 4 százalakkal kamatoztatnak. E befizetések bármikor felmondhatók, amely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében, a teljesített befizetések kamatokkal kifizettetnek. Amenyiben a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, a 15-ik év végén minden **1 korona heti betét után 1000, azaz egyezer koronát kap**, s minden további 1 korona után, további 1000 koronát a „Békésszentandrásai takarékpénztár r. t.-tól. Ha pedig a befizető 15 éven belül bármikor elhal, az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt kedvezményezett kap **1 korona heti betét után 1000, azaz egyezer koronát** s minden további 1 kor. után, további 1000 koronát a haláleset igazolása után 30 nap alatt.

E befizetések alapján a takarékpénztár kölcsönöket is folyósít.

Tagnak bárki és bármikor beléphet, anélkül, hogy az év folyamán már lejárt heteket utánfizetnie kellene. Nők és férfiak egyforma pótdíjat fizetnek! Semmiféle költség nem számítatik!

A békésszentandrásai takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

A felvételek a Békésszentandrásai takarékpénztár helyiségében naponta d. e. 10–12, d. u. 3–4-ig eszközöltnak.

Föld bérbeadás.

Wolf Gyulának következő földjei akár egészben vagy részletekben is **haszonbérbe** adandók:

60 vagy 80 hold szántó, ezelőtt Buzi tanya
55 „ „ „ „ Bagi tanya.
16 „ „ „ „ Sinka tanya.

továbbá átadandó 3 évre a Mezőturi Egyháztól bérelt 45 hold új törésű szántó és 50 hold kaszáló a zsilépnél utóbbi mint jó legelő Szent Mihály napig azonnal is kivethető.

Jó házi koszt.

Kapható **Bethlen-útca III-ik k. 150. ház szám** alatt, akár házhoz való hordásra, akár a házhoz járó kosztolásra. 1—4

Eladó, vagy esetleg

bérbe adó szabadkézből azonnal a Kényes-utcában levő 119. számú Mocskónyi Ágost-féle ház, mely 325 négyszögöles telken áll s melyben 3 lakó szoba egy nagy kamara foglaltatik. A mellék épületben szintén egy kamrának használható helyiség, szin és ol található. Tágas udvar és konyha kert gyümölcsfákkal. Bővebb felvilágosítással szolgál **Mocskónyi József** gimnáziumi igazgató-tanár.

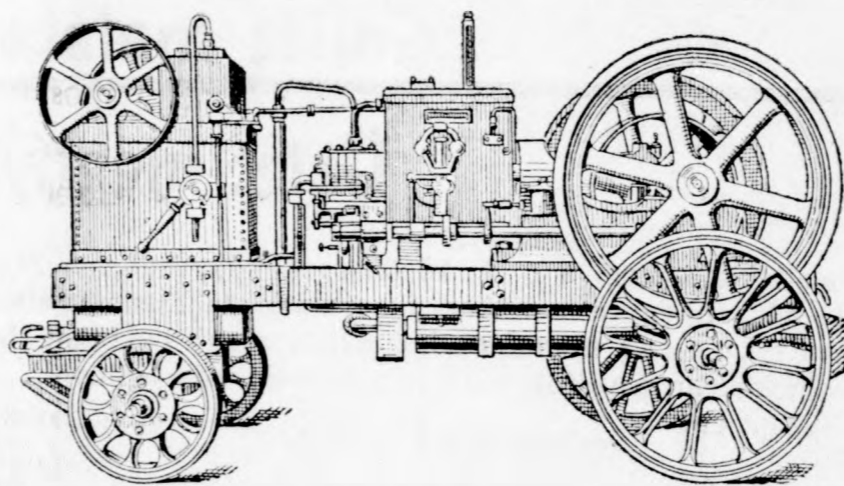
CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68, (

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81. sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31. sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1—1500 lóerőig.
LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Hirdetmény.

A n. é. közönség tudomására adom hogy mindennemű **fehérnemű varrást** elvállalok. Esetleg kívánatra házhoz megyek. Képzettségemet Kőszegi Vilma k. a. varrodájában nyertem, s remélhetőleg teljes szak-képzettségemmel, pontosságommal a n. é. közönség pártfogását ki fogom érdemelni. Ezt kérve vagyok kiváló tisztelettel

Róth Rózsi

varrónő.

Lakásom: Krajcsócs György házában 233. házszám.

Eladó ház.

özv. Brózik Gyuláné I. ker. 155 sz. a. háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Vevők jelentkezzenek Zvarinyi János lelkésznel.

Elvállalok mindent le épület és ablak üvegezést.

Ujítás a világítás terén

Gasolin lámpák. 100 gyertyafény.

Nem kell semmiféle bevezetés, pótolja a villanyvilágítást. A legolcsóbb és a legszebb kivitelben. Megtekinthető nálam.

Legújabb találmány! „Kroúos égők“

minden köréggő lámpára alkalmazható, 80 – 90 gyertya fényvel 16 óránként 1 liter petroleum fogyasztással. Lakások részére a legszebb világítás.

Továbbá ajánlom a n. é. közönség részére dusan felszerelt **üveg porcellán, tükör, képkeret, hajlított székek s mindenféle lámpákból álló raktáramat.**

Gross Sándor.

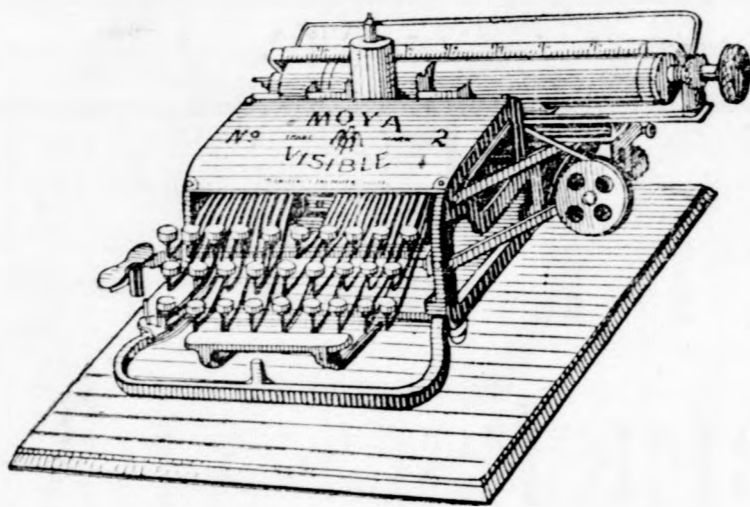
Szarvas, Kossuth-tér.

Megérkeztek a legjobb minőségű befótes üvegek.

Elvállalok mindennemű képeretezést a legújabb s legdiszesebb keretekben

Lakadalmokra edényi kölcsönzők mérsékelt árában.

Már nem drága az írógép!

2-36

„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható írás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kívánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelés egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

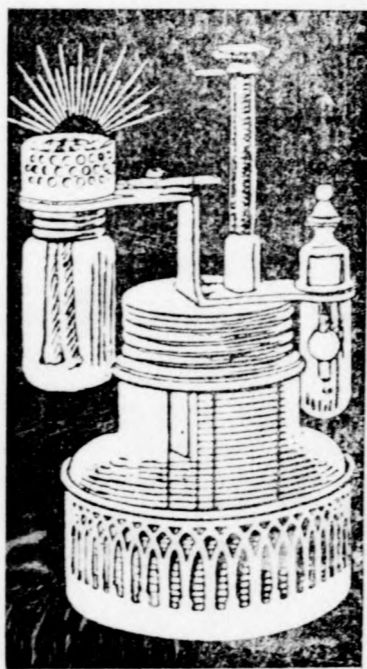
Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos őrnyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a „Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28. szám.

Viszont elárusítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TEGLAGYARAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

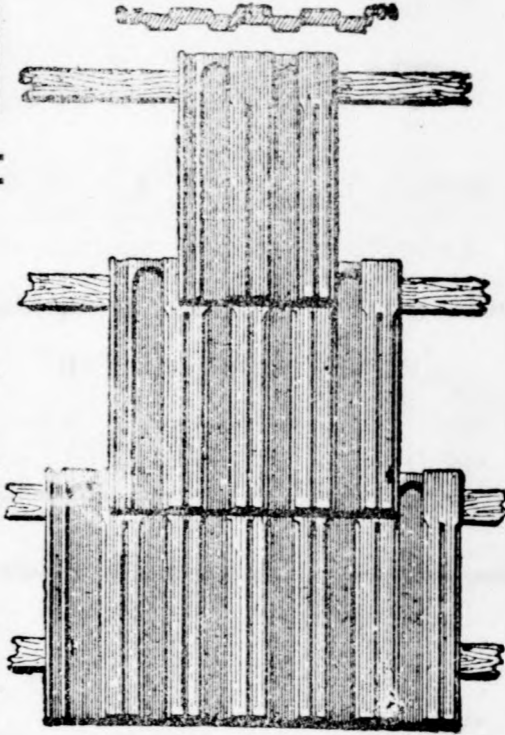
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cserépek. Legelőkelőbb legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. 3-10

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserép 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép
253. sz.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és diszítóműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.